

ЕК прие 10 мерки за подобряване на уменията и компетенциите на европейците

Дата на публикуване:

петък, 10 Юни, 2016 - 15:15

Секция: [Новини](#) ^[1]

Тема: [Заетост](#) ^[2]

Европейската комисия прие днес нова европейска програма за подобряване на уменията на европейските граждани. Проучвания сочат, **че на поне 70 милиона европейци липсват адекватни умения за четене и писане**. Още по-голям брой имат слаби умения в областта на **цифровите технологии и ниска математическа грамотност**. Твърде малко хора имат предприемаческата нагласа и компетентности, които да им позволят да започнат собствен бизнес и да се приспособяват към променящите се изисквания на пазара на труда.

Повишаването на нивото на уменията, насърчаването на общополезните способности и намирането на начини за по-точно предвиждане на потребностите на трудовия пазар са от съществено значение за подобряването на перспективите на хората в живота, за подпомагането на справедлив, приобщаващ и устойчив растеж и за това обществата ни да са сплотени.

За да спомогне за справяне с предизвикателствата по отношение на уменията, Комисията инициира 10 мерки. Те ще поставят подобряването на уменията във фокуса на общественото внимание и ще доведат до подобряване на системата за признаване на способности и квалификации на местно и национално равнище и на равнище на ЕС — от училищата и университетите до пазара на труда.

Днес Комисията прие нова и цялостна европейска програма за умения.

Защо Европа се нуждае от Нова програма за умения?

В условията на динамична глобална икономика уменията до голяма степен ще определят нашата конкурентоспособност и капацитета ни за иновации. Те също така са и притегателен фактор за инвестиции и катализатор за създаване на работни места и растеж. Ето защо бъдещото благоденствие на Европа зависи от оптималното използване на човешкия капитал.

Около 70 милиона европейци^[1] ^[3] нямат достатъчни умения за четене и писане и математическа грамотност, а на 40 % от населението на ЕС липсват достатъчни умения в областта на цифровите технологии. Това ги излага на висок риск от безработица, бедност и социално изключване.

От друга страна, 40 % от европейските работодатели твърдят, че не достигат хора с нужните умения, за да се разрастват предприятията и да има иновации^[2] ^[4]. В същото време, много други, особено висококвалифицираните млади хора, работят на позиции, които не отговарят на техните

заложби и стремежи.

Новата европейска програма за умения има за цел да подобри преподаването на умения и тяхното признаване — от основните до по-високите умения, както и общополезните и гражданските умения — и в крайна сметка да повиши пригодността за заетост. Тя също така има за цел да гарантира едновременно, че никой не е оставен без подкрепа и че Европа насърчава развиването на високи умения, които способстват за конкурентоспособността и иновациите. Следователно програмата допринася за изпълнението на първия политически приоритет на Европейската комисия — „Нови стимули за работните места, растежа и инвестициите ^[5]“.

Какво се променя с Новата европейска програма за умения?

С новата европейска програма за умения се поставя началото на редица действия, за да могат хората в Европейския съюз да имат достъп до правилното обучение, подходящите умения и подходящата подкрепа. Тя ще има за цел по-доброто използване на наличните умения, както и това хората да се сдобият с нови необходими умения, за да им се помогне да си намерят качествени работни места и да подобрят перспективите си в живота. Комисията приканва държавите членки, социалните партньори, стопанския сектор и останалите заинтересовани страни да работят заедно за:

- по-добро качеството и по-подходяща насоченост на придобиването на умения;
- повече видимост и съпоставимост на уменията;
- по-добро събиране на данни и информиране относно уменията за едно по-добро професионално ориентиране.

Какво представлява новата гаранция за уменията и как функционира?

За намаляване на големия брой лица в активна възраст в Европа, които са с ограничени умения, Комисията предлага въвеждането на гаранция за уменията в сътрудничество със социалните партньори и доставчиците на услуги за образование и обучение. Целта на гаранцията за уменията е да помага на хората да подобрят перспективите си за намиране и запазване на добри работни места и поддържане на добро качество на живот. Чрез гаранцията следва да се помогне на лицата в активна възраст с ограничени умения да придобият минимално ниво на езикова и математическа грамотност и умения в областта на цифровите технологии, и когато е възможно, по-широк набор от умения, които им позволяват да завършат средно или еквивалентно на него образование. Гаранцията за уменията следва да бъде достъпна както за работещите, така и за тези, които не работят, но не попадат в обхвата на гаранцията за младежта, и да се прилага от държавите членки в съответствие с националните особености.

Чрез гаранцията за уменията на лицата в активна възраст, които нямат средно образование, ще се осигури:

- на първо място, оценка на уменията, която им дава възможност да установят какви са техните умения и в каква посока следва да ги повишат;
- на второ място, персонализирана възможност за учене, адаптирана към специфичните нужди на конкретното лице и на местните пазари на труда; и
- на трето място, възможности за валидиране и признаване на придобитите от тях умения.

Какво ще промени преразглеждането на рамката относно ключовите компетентности [3] ^[6]?

Комисията ще предложи на държавите членки да преразгледат Препоръката от 2006 г. относно ключовите компетентности ^[7], за да бъде съобразена тя с икономическите и социалните трансформации, настъпили през последните десет години.

С преразглеждането ще се спомогне допълнително за постигането на общо разбиране по основен набор от ключови компетентности, необходими, за да се работи и живее в 21-ви век, и ще се насърчи въвеждането им в образователните и обучителните програми и националните стратегии за умения. То ще способства също така за по-добро описване, развиване, оценяване, валидиране и съпоставяне на ключовите компетентности и свързаните с тях умения в контекста на формалното, неформалното и самостоятелното учене. Специално внимание ще се обърне на предприемаческите умения (които спомагат за повече креативност, инициативност, предприемчивост и новаторство), включително на насърчаването на политики, които дават на всички млади хора възможността да придобият практически предприемачески опит, преди да напуснат училище. Междувременно Комисията е разработила две специални рамки, с които да се осигури едно общо разбиране и да се насърчават компетентностите на гражданите в областта на цифровите технологии (DigComp ^[8]), както и техните предприемачески умения (EntreComp ^[9]).

Какво ще промени инициативата за проследяване на професионалната реализация на дипломираните висшисти?

За да помогне на студентите и образователните институции да оценят доколко е подходяща насочеността на предлаганото обучение, през 2017 г. Комисията ще предложи инициатива за проследяване на реализацията на дипломираните висшисти, за да се подобри информацията за тяхното развитие на пазара на труда. Обратната информация от и за висшистите относно тяхното работно място и кариера действително е много ценна за университетите, за другите висши учебни заведения и за управляващите. Тя показва каква работа са намерили висшистите, предоставя данни относно тенденциите на пазара на труда и дава обратна информация относно силните и слабите страни на програмите за обучение. Тя също така е част от информацията и насоките, с които бъдещите студенти и техните семейства следва да разполагат, преди студентите да направят своя избор на специалност. Този вид информация се събира в някои, но не и във всички държави членки, и то по различни начини. Тази инициатива ще засили сътрудничеството в рамките на ЕС с цел предоставянето на по-пълна и по-съпоставима информация за това какво работят висшистите, колко лесно си намират работа и как използват своите умения и знания.

Как „Коалицията за умения и работни места в областта на цифровите технологии“, заложенa в програмата за умения, ще допринесе за развиване на уменията в областта на цифровите технологии?

Всички действия по Новата програма за умения интегрират и дават приоритет на цифровите умения (от базисните до високите умения) в политиките на всички равнища. Тази инициатива се основава на съществуващата Широка коалиция за работни места в сферата на цифровите технологии [10]. В нея държавите членки се призовават да обменят най-добри практики, да разработват всеобхватни стратегии за цифровите умения със залагане на конкретни цели, както и да интегрират цифровите умения на всички равнища на образование и обучение. Инициативата също така предоставя засилена подкрепа за националните коалиции, свързващи публичните органи, предприятията, сектора на образованието и обучението и заинтересованите страни на пазара на труда, включително социалните партньори. Коалицията ще допринесе за създаването на голям резерв от таланти в областта на цифровите технологии и ще допринесе за това хората в Европа да имат подходящи компетентности в областта на цифровите технологии.

Какви са ползите от преразглеждането на Европейската квалификационна рамка (ЕКР [11])?

Предстоящото преразглеждане на Европейската квалификационна рамка (ЕКР) [12] ще улесни сравняването на квалификации между отделните държави и ще помогне на учащите се, работещите и работодателите да разберат по-добре какви са знанията и способностите на даден кандидат за работа. Преразгледаната ЕКР ще улесни също така сравняването и разбирането на квалификациите на гражданите на трети държави.

Как „Инструментът за съставяне на профил на уменията за гражданите на трети държави“ ще бъде в помощ на мигрантите?

Ранното установяване на това какви умения имат мигрантите може да спомогне за по-правилното определяне на първите стъпки, които са необходими за ефективното им интегриране в обществата и пазарите на труда в ЕС. „Инструментът за съставяне на профил на уменията за гражданите на трети държави“ спомога за ранното съставяне на профил на уменията и квалификациите на търсещите убежище, бежанците и други мигранти, както и за оценяването на тези умения и квалификации от страна на службите за оказване на подкрепа, които работят с тях непосредствено след пристигането им.

Комисията също така ще подкрепя обучението на служителите в центровете за приемане, за да спомогне за ускоряването на процедурите за признаване, включително чрез обмена на най-добри практики и предоставянето на информация относно прозрачността и признаването на квалификациите.

Новопристигналите мигранти и бежанци ще имат достъп до езиково обучение онлайн чрез езикова подкрепа онлайн по програмата „Еразъм+“. Около 100 000 бежанци ще имат възможност да се възползват от езикови курсове онлайн за период от 3 години.

Как новият Европас ще помогне в избора на кариера и обучение?

Новият Европас ще предлага по-широк набор от инструменти и услуги чрез лесен за ползване онлайн инструмент, който ще улеснява хората в избора им на кариера и обучение. Европас ще предоставя инструменти, като например инструмент за съставяне на автобиография, с който се документират уменията и квалификациите, безплатни инструменти за самооценка и информация за уменията и квалификациите в цяла Европа.

Като се използват данните от Панорамата на уменията [13], Европас ще бъде подсилен посредством обхождане на интернет страници и анализ на големи информационни масиви, за да се помогне в избора на кариера и обучение с точна информация в реално време.

Какво ще промени Подробният план за действие за секторно сътрудничество?

„Подробният план за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията“ е инициатива за постигане на по-добро съответствие между търсените и предлаганите умения в конкретни сектори. С него ще се подкрепи създаването на секторни партньорства във връзка с уменията в сферата на промишлеността и услугите и ще се анализират секторните стратегии за следващите 5—10 години, за да се идентифицират необходимите умения и да се разработят конкретни решения, като например съвместно разработване на повече и по-добри възможности за ПОО, партньорства между бизнеса, образователния сектор и научната общност и насърчаване на споразумения за признаване на секторните квалификации и сертификати.

Подробният план за действие ще спомогне за мобилизирането и координацията между ключови участници от икономическия сектор, ще стимулира частните инвестиции и ще насърчи по-стратегическото използване на програмите за финансиране на ЕС и държавите членки.

Подробният план ще бъде подкрепен с налично финансиране на ЕС и първоначално ще бъде въведен пилотно, въз основа на заявения интерес, в 6 сектора: автомобилната промишленост, отбраната, морските технологии, космическия сектор, текстилната промишленост и туризма. На следващ етап ще бъде направена оценка на допълнителни сектори (например сектора на строителството, стоманодобивния сектор, здравеопазването, „зелените“ технологии и енергията от възобновяеми източници). Пилотните сектори са определени въз основа на проведения диалог с конкретни промишлени отрасли, събраните данни за недостига на умения в съответните сектори и тяхното потенциално въздействие върху създаването на работни места, растежа, иновациите и конкурентоспособността, и като се вземат предвид силният политически ангажимент и ангажираността на заинтересованите страни на равнището на ЕС и на национално равнище.

Как програмата за умения ще увеличи качеството и привлекателността на професионалното образование и обучение (ПОО)?

За да се помогне на учащите се в областта на ПОО да имат по-голям досег с работната среда, Комисията ще разработи набор от помощни услуги за улесняване на обмена на знания, контактите в мрежа и сътрудничеството във връзка с чиракуването в рамките на Европейския алианс за професионална подготовка, като използва отличния опит от взаимодействието с участниците на пазара на труда. По линия на Пакта за младежта, на който беше дадено начало неотдавна, ще се осигурят 100 000 нови възможности за чиракуване, стаж или работни места на базисно ниво, и ще се изградят 10 000 партньорства между бизнеса и сектора на образованието. За да представи професионалното образование като първокласен избор, в тясно сътрудничество с широк кръг заинтересовани страни Комисията ще проведе първата европейска седмица на уменията в областта на ПОО през декември 2016 г. и ще представи предложения за подобряване на наличността на данни относно резултатите от ПОО на пазара на труда. Ще се търси също така повишаване на качеството на ПОО чрез подкрепа за въвеждането на механизми за осигуряване на качеството на равнището на институциите, предоставящи ПОО.

Как са проведени консултациите със социалните партньори?

Бяха организирани редица целенасочени консултации със заинтересованите страни, за да се обсъдят приложното поле и приоритетите на програмата на ЕС за умения. Социалните партньори, европейските организации на гражданското общество, националните публични служби по заетостта, управляващите органи на Европейския социален фонд, мрежите за политиката в тази област (ЕКР, Европас, Euroguidance), европейските градове, доставчиците на услуги за образование и обучение и отговарящите за политиката в областта на образованието и обучението на национално равнище изразиха възгледите си по предложената програма за умения.

Каква е ролята на Комисията?

Макар съдържанието на учебния материал и организацията на образователните системи и системите за обучение да попада в сферата на компетентност на държавите членки, все пак са необходими действия на равнище ЕС. Държавите членки действително се сблъскват със сходни предизвикателства и възможности, като например несъответствията между уменията и изискванията на пазара на труда, недостига на умения и недостатъчната мобилност на работещите, потребностите в областта на цифровите технологии, застаряването на работната сила, „изтичането на мозъци“ и миграционните потоци.

Ето защо Комисията ще има координираща роля чрез общи инициативи, рамки и насоки и ще осигури подкрепа чрез обмен на експертен опит и добри практики.

Какви ще бъдат разходите за държавите членки и ще се ползва ли Новата програма за умения с финансова подкрепа от ЕС?

Основно чрез европейските инвестиционни и структурни фондове — Европейския социален фонд

(ЕСФ) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) — ще се осигурят над 30 млрд. евро в подкрепа на развитието на уменията през текущия период 2014—2020 г. ЕСФ може да подкрепя изпълнението на национално равнище с до 79 млрд. евро, които са предназначени за приоритетите в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот, социалното приобщаване и заетостта. Първоначална оценка на оперативните програми по ЕСФ показва, че само по приоритета за образование и обучение държавите членки се стремят да достигнат с мерките си над 8 милиона души с ограничени умения.

Програмата „Еразъм+“ също подкрепя развитието на уменията в сферата на образованието и обучението с близо 15 млрд. евро. Други фондове, като фонда „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) и „Хоризонт 2020“, отговарят на целите на програмата. Следва да се експлоатира в пълна степен и потенциалът на ЕИБ и други финансови участници и продукти, включително на Европейския фонд за стратегически инвестиции, за да се насърчат инвестициите на частния сектор в развитието на уменията.

Разходите за прилагане на гаранцията за уменията ще се различават в отделните държави в зависимост от няколко фактора: дялът на лицата с ограничени умения от пълнолетното население, мащабите на недостига на умения в тази група, националната политика, избрана за прилагането на програмата, и обхватът на съществуващите разпоредби и инфраструктура.

Каква цена би платило обществото, ако *не* инвестираме повече и по-добре в уменията?

Всяка една инвестиция в уменията би имала значителна положителна нетна възвръщаемост. Прогнозите на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) сочат, че ръст при уменията на средно равнище на пълнолетното население с един процентен пункт би могъл да увеличи темповете на ръст на БВП на глава от населението с 0,99 процентни пункта. Съгласно последните налични прогнози на Cedefop за уменията ^[14], ако не се предприемат допълнителни действия, дялът на лицата с ограничени умения от пълнолетното население в трудоспособна възраст в ЕС ще бъде 18,6 % през 2020 г. и 16,6 % през 2025 г.

Следващи стъпки: какви са сроковете за изпълнение на действията в Новата програма за умения?

Действие	Срок	
По-добро качество и по-подходяща насоченост на уменията		
Укрепване на основите: основни умения	Предложение на Комисията за препоръка на Съвета относно създаването на гаранция за уменията (вж. COM(2016) 382)	юни 2016 г.
Изграждане на устойчивост: ключови компетентности и по-високи, по-комплексни умения	Предложение на Комисията за преразглеждане на ключовите компетентности за учене през целия живот — със специален акцент върху насърчаването на предприемаческото мислене — и на съпътстващите ги европейски референтни рамки	4-то тримесечие на 2017 г.
Превръщане на ПОО в предпочитан избор	Предложения на Комисията в подкрепа на модернизацията на ПОО, като например евентуално преразглеждане на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) и Европейската система за кредити в професионалното образование и обучение (ECVET)	2-ро тримесечие на 2017 г.
Да заложим на мрежата: акцент върху уменията в областта на цифровите технологии	Стартиране на Коалицията за умения и работни места в областта на цифровите технологии	края на 2016 г.

Повече видимост и съпоставимост на уменията и квалификациите

По-голяма прозрачност и съпоставимост на квалификациите	Предложение на Комисията за преразглеждане на Европейската квалификационна рамка (вж. реф. док. COM(2016) 383)	юни 2016 г.
Ранно съставяне на профил на уменията и квалификациите на мигрантите	Въвеждане на Инструмент за съставяне на профил на уменията за гражданите на трети държави, за да се подпомогне ранното изготвяне на профил и документирането на уменията на търсещите убежище лица, бежанците и другите мигранти	юни 2016 г.

Усъвършенстване на събирането на данни за нуждите от умения, документиране и информиран избор на професия

По-добро събиране на данни и информиране относно уменията за едно по-добро професионално ориентиране	Предложение на Комисията за преразглеждане на рамката Европас за предоставянето на по-добри услуги във връзка с уменията и квалификациите	3-то тримесечие на 2016 г.
По-добро събиране на данни и информиране относно уменията за едно по-добро професионално ориентиране	Допълнителен анализ и обмен на най-добри практики за справяне с „изтичането на мозъци“	края на 2016 г.
По-добро събиране на данни за нуждите от умения в секторите на икономиката	Даване на ход на Подробен план за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията	юни 2016 г.
По-добро разбиране на реализацията на дипломираните висшисти	Предложение на Комисията относно инициатива за проследяване на дипломираните висшисти	2-ро тримесечие на 2017 г.

[1] ^[15] *Проучване на уменията на възрастните (Програма за международно оценяване на компетентностите на възрастни): въздействие върху политиките в областта на образованието и обучението в Европа, Европейска комисия, 2013 г.*

[2] ^[16] *Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), Трето проучване на европейските дружества* ^[17] (PDF)

[3] ^[18] *Ключовите компетентности включват „традиционни“ умения като общуване на майчиния език, владеене на чужди езици, умения в областта на цифровите технологии, грамотност и основни умения в областта на математиката и природните науки, както и хоризонтални умения като умения за учене, социална и гражданска отговорност, инициативност и предприемачество, културна осъзнатост и творчество.*

Тагове: [Панорамата на уменията](#) ^[19]
[Европейската квалификационна рамка](#)

[20]

Нови стимули за работните места [21]

растежа и инвестициите [22]

работа [23]

образование [24]

обучение [25]

Начало Актуално Ресурси Инициативи Председателство на ЕС

Контакт с Gateway Europe За нас

Copyright © 2003-2019 Europe.bg / ISBN 954-91317-1-8

Source URL: <http://www.europe.bg/bg/articles/news/2016/06/10/ek-prie-10-merki-za-podobryavane-na-umeniyata-i-kompetenciite-na>

Връзки

[1] <http://www.europe.bg/bg/articles/news>

[2] <http://www.europe.bg/bg/topic/zaetost>

[3] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftn1%22

[4] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftn2%22

[5] http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment_en

[6] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftn3%22

[7] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

[8] <https://ec.europa.eu/jrc/digcomp>

[9] <https://ec.europa.eu/jrc/entreprcomp>

[10] <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/grand-coalition-digital-jobs>

[11] <http://ec.europa.eu/ploteus/en>

[12] <https://ec.europa.eu/ploteus/>

[13] <http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

[14] <http://www.cedefop.europa.eu/fr/events-and-projects/projects/forecasting-skill-demand-and-supply/data-visualisations>

[15] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftnref1%22

[16] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftnref2%22

[17] http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf

[18] https://webgate.ec.europa.eu/PRD/PressReleaseDatabase/remote/%22#_ftnref3%22

[19] <http://www.europe.bg/bg/tags/panoramata-na-umeniyata>

[20] <http://www.europe.bg/bg/tags/evropeyskata-kvalifikacionna-ramka>

[21] <http://www.europe.bg/bg/tags/novi-stimuli-za-rabotnite-mesta>

[22] <http://www.europe.bg/bg/tags/rastezha-i-investiciite>

[23] <http://www.europe.bg/bg/tags/rabota>

[24] <http://www.europe.bg/bg/tags/obrazovanie>

[25] <http://www.europe.bg/bg/tags/obuchenie>